

FERENCES ISTVÁN
(Előadta: Gál Mihály)
**CSÍSZENTDOMOKOS
BALLADÁI**

Márton Áron emlékére

diófában három árva
sír a szelek jégvirága
árvalányt hajt bujdosásra
hosszú útra hantmadárba
vérrel virágzó nyírfába
kiátkozott táncolásba
örök böjtnék hazájába
örök hónap hazájába
Szentdomokos hétszer gyászol
pusztul pernye áradásából
pásztorbűkkös árulásba
sziklába ölt zokogásba
mikor szent lesz rozskenyere
holló száll a vízkeresztre
mikor fehér hó lesz inge
vér hull gáborkertjeire
vércsevér gyúl a szívekben
bányarém a kék szemekben
Szentdomokos székelj bánat
aláaknázott bocsnát
jeleneddé ég a volt is
hűtlenül elhagy az Olt is
hazád is van de mostoha
országod is de ostoba
ha kenyeret ad a kézbe
hét ördög gyúl a szemébe
előbb megver letérdeltet
óbor helyett szesszel éget
tengerszenninessel egybemos
kiárúsít visz a Maros
száműzetésed az álom
tetemrehívás a lázon
októberi vasárnapok
meggyaláznak a gyásznapok
Felcsík fölött Gyergyó alatt
mondhatatlan hó hull szakad
Holdba fordul sápad a nap
kenyér s borrá váltott szavak
testesülnek kööltárba
diófából cserefába
Isten nyitott kapujára
úrvacsorás asztalára
küldnek fiút egy szelídet
áldozatos gyopáringest
kálváriás szolgálatra
alku-nincsen alázatra
tiszták közé tisztaságra
boldogságos Áronságra
meghallónak megvallónak
népe bűnét megbánónak
ő a part és ő a tenger
forrás titok ő az ember
Erős várunk Márton Árva
csillag Hold és nap a társa
erdélyi föld harang áldja
s diófának három ága

A szoborállítás története

Valamikor 2006 körül Sófalvi Szabolcs községi tanácsossal arról beszéltünk, hogy lehetne néhány utcának kiváló személyekről nevet adni. Akkor született meg a gondolat, hogy Petky Dávidról, Máriaffi Lajosról és Márton Áronról el lehetne nevezni egy-egy utcát Marosszentgyörgyön. A gondolatot tett követte. Utcánk valamikor a Templom utca nevet viselte, s méltán, mert a település legrégebbi temploma, valamikor a XIII. sz.-ból származik a templom szentélye. Aztán a Templom utca nevét elveszítette, mert az ortodox templomhoz vezető utat nevezték ezzel a névvel, a mi utcánk pedig az Iskola utca nevet kapta. A községi döntés értelmében utcánk a Márton Áron nevet vette fel.

Azon kívül, hogy 41 évig Erdély püspöke volt, korának kiemelkedő lelki-szellemi vezető egyénisége, az anyakönyv tanúsága szerint legalább két alkalommal járt is Marosszentgyörgyön:

Anno Dni 1956 die 3 Junii, Excellentissimus ac Reverendissimus Dominus Episcopus Aaron Márton Sacramentum Confirmationis sequentibus distribuit: (223 személy).

Anno dni 1971 die 1 Aug. Excellentissimus ac Rev. Dom. Episcopus Aaron Márton Sacramentum Confirmationis sequentibus disribuit: (326 személy).

Már akkor elgondoltam, hogy jó lenne szobrot állítani hitvalló püspökünknek. Közben megépült a csejdi Szent Gellért kápolna (a jeddi és a tófalvi kápolna után), rendbetettük a itthoni templomunkat kívül-belül, megértük Isten kegyelméből plébániánk újjáalapításának 300-ik évfordulóját. Ez adta az időpontot a Márton Áron szobrának felállítására. No meg az a tény, hogy 80 évvel ezelőtt szentelték püspökké.

2015-ben a borzonti-gyergyóalfalvi Vadárvácska alkotótáborban Bálint

Károly marosvásárhelyi szobrászművész elkészítette Márton Áron mellszobrát. Személyes jó kapcsolatunk eredményeként elkértem a művész úrtól, hogy mi is felállíthassuk Marosszentgyörgyön. Szívesen egyezett bele – i n g y e n. Hálas köszönet nagylelkű adományáért. Isten fizesse!

2017-ben a Petőfi-szobor leleplezése utáni vacsorán együtt voltunk egy időre Bálint Károly szobrászművész, Lázár Imre székelyudvarhelyi vállalkozó (öntő, aki korábban számunkra a jeddi harangot is öntötte) és jómagam, és arra kértem, hogy még egyszer készítse el számunkra is a gyergyóalfalvi Márton Áron-szobor másolatát. Talán az ünnepség hevében azonnal igent mondott. Az ára sem volt megfizethetetlen. 2018 tavaszán már elszállíthattam székelyudvarhelyi műhelyéből.

Azóta a talapzaton gondolkodtam. És adta az Úr, hogy csíkszentdomokosi fehér kőből legyen az alapzat. Koréh József

nagyernyei vállalkozó jutányosan elszállította a 15 tonna követ. Azért vásároltam nagyobb mennyiséget, hogy a szobor mellé is elhelyezhessünk néhány sziklát, „hogy a püspök úr még jobban érezze magát a hazai környezetben”.

Paniti Zsigmond, Petréd Imre és Tóth István kőművesek vállalták a talapzat elkészítését. Isten fizesse munkájukat!

A táblát a püspök úr nevével és az évszámokkal Izsák Lajos sírkészítő ajándékozta. Isten fizesse ajándékát.

Istennek legyen hála, a szobor áll. Nagyon sokan hozzájárultak adományaikkal. Isten fizesse meg mindenkinek, mind anyagi hozzájárulását mind a munkálatokban való részvételét, fáradozását.

(B. L.)

Bálint Károly

1935. április 29-én született Lőrincfalván.

1943-53 között Marosvásárhelyt a Zene- és Képzőművészeti Iskolában tanul, ahol kiváló tanárai: Barabás István, Bordi András és Izsák Márton.

1953-60: Kolozsvárt a Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán tanul, szobrászat és rajz tanári oklevelet szerez.

1964: Romániai Képzőművészeti Szövetség tagja.

1977: Gyergyószárhegyi Barátság Alkotótábor társelindítója.

1980: első egyéni kiállítása Csíkszeredában.

1991: Azur-i (Fr.o). Nemzetközi Kulturális Egyesület tagja.

1997: Barabás Miklós Céh tagja.

1983: Barátság Érdemrend, 1999: Szárhegyi Alkotótábor Díja

2004: Romániai Kulturális Érdemrend Lovagi fokozata.

2006: Zalaegerszeg: Vass Albert emlékérem.

Egyéni kiállításai: Marosvásárhely, Csíkszereda, Debrecen, Dicsőszentmárton.

Csoportos kiállításai: Bukarest, Gyergyóalfalu, Marosvásárhely, Budapest, Kolozsvár, S e p s i - szentgyörgy, stb.

Köztéri szobrai: Dés, Mamaia, Dicsőszentmárton, Szárhegy, Gyergyóalfalu,

Gyergyószentmiklós, Nyárádtó, Csíkszereda, Zalaegerszeg, Komád, Marosszentgyörgy.

BARICZ LAJOS:

Non recuso labore...

– Márton Áron püspök emlékére –
Elmondta Pataki Ágnes

*A munkát vállaltam, vállaltam a harcot,
erőt adott hozzá szent, sugárzó arcod,
és éltető lelked a lelkem járta át –
hirdethettem bátran a kétféle hazát.*

*Egyik hazánk itt van e rögös földtekén,
nem jutunk túl soha a sáros út felén;
naponta érezzük, belénk-fáj az élet –
hogy kevésbé fájjon, azért járjuk véled.*

*Az igazi hazánk, az, jaj, csodaszép,
két ezer év óta már nyitva van az ég,
napi gondjainkból mi felvágunk oda –
Meváltónkkal lenni, ősvágyunknak oka.*

*Távol van e kettő és mégis közel,
mert az élő Isten keblére ölel,
s kegyelmével telve élhetjük életünk –
a földi hazából az égbe érhetünk.*

2013. június 28.

Bálint Károly